

Tartalom

I.	Bevezetés	7
II.	Alapvetés – demokrácia és közvélemény	13
1.	Demokrácia	14
2.	Közvélemény	20
3.	Véleményszabadság és demokratikus közvélemény az európai alkotmányos kultúrában	29
3.1.	Az Emberi Jogok Európai Bíróságának gyakorlatából	29
3.2.	A magyar alkotmánybírói gyakorlat	35
3.2.1.	Alaphatározatok	36
3.2.2.	Az alaphatározatok alkalmazásának egyéb területei	42
3.3.	Nyilvánosságtörvények és média-rendszerváltások Közép-Európában	48
III.	Felületek és arénák	61
1.	Média	61
1.1.	Technikai fejlődés – a társadalmi nyilvánosság szétesése	61
1.2.	A média és a politika veszedelmes viszonyai	65
1.3.	Az európai médiastandardok	66
2.	Választási kampányok	69
3.	Parlament	72
3.1.	A parlamenti viták nyilvánossága – legitimáció és ellenőrzés	73
3.2.	A parlamenti viták belső garanciái	77
4.	Az utca és a világháló	79
4.1.	Az „utcák és terek szabadsága”	79
4.2.	A szabad internet romantikája és az információs svédasztal	83
IV.	A demokratikus közvélemény kialakulásának alkotmányos garanciái	87
1.	Médiaszabályozás	87
1.1.	A médiapluralizmus és a közszolgálati intézményi garanciái	88
1.1.1.	Tartalmi előírások	89
1.1.2.	Az intézményi dimenzió: a közszolgálati média fenntartása és jogállása; a médiahatóságok	92
1.1.3.	A közszolgálati intézményi garanciák a tartalomszabályozásban	103
1.2.	Információs szabadság	105
1.2.1.	Jogosultak és kötelezettek	108

TARTALOM

1.2.2.	Kivétel-szabályok: a titkok közérdekű igazolása	111
2.	Kampányszabályozás	114
2.1.	Jelöltek: finanszírozott esélyek és közérdekből személyes adatok	116
2.1.1.	Párt- és kampányfinanszírozás	116
2.1.2.	A jelöltek regisztrációja és közérdekű adatszolgáltatása	120
2.2.	Hozzáférés a kampányfelületekhez	123
2.2.1.	Ingyenes műsoridő a kampányban	124
2.2.2.	Fizetett politikai hirdetések	126
2.2.3.	Közvélemény-kutatások	127
2.2.4.	Egyéb elvek és jogintézmények	128
3.	Parlamenti diskurzusok szabályozása	130
3.1.	Képviselői jogok – beszédjog és napirend	130
3.2.	Hozzáférés a parlamenti vitákhoz – a nyilvánosság garanciái	136
3.2.1.	Nyilvános és zárt ülések – alkotmányos alapok	137
3.2.2.	A parlamenti üléstermek hozzáférhetősége, a karzat nyilvánossága	141
3.2.3.	A parlamenti eljárások közvetítése	144
V.	A politikai diskurzusok alkotmányjogi szerkezete – összegzés	149
VI.	Források	155
1.	Felhasznált jogforrások	155
2.	Felhasznált szakirodalom	161

Smuk Péter

**A POLITIKAI DISKURZUSOK
ALKOTMÁNYJOGI SZERKEZETE**

A demokratikus közvélemény
kialakulásának alkotmányos garanciái – európai standardok
és közép-európai kihívások

MÉDIATUDOMÁNYI
KÖNYVEK

Sorozatszerkesztő:
Koltay András – Klestenitz Tibor

Smuk Péter

A POLITIKAI DISKURZUSOK ALKOTMÁNYJOGI SZERKEZETE

A demokratikus közvélemény
kialakulásának alkotmányos garanciái – európai standardok
és közép-európai kihívások

Magyar Tudományos Akadémia
Bölcsészettudományi Kutatóközpont

Budapest, 2014

A kutatás a TÁMOP-4.2.4.A/2-11/1-2012-0001
Nemzeti Kiválóság Program című kiemelt projekt keretében zajlott; a projekt
az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával
valósul meg. (Magyary Zoltán Posztdoktori Ösztöndíj)

© Smuk Péter, 2014
© MTA BTK, 2014

ISBN 978-963-
ISSN 2064-5597

Minden jog fenntartva, beleértve a sokszorosítás,
a nyilvános előadás, a rádió- és televízióadás, valamint a fordítás jogát,
az egyes fejezeteket illetően is

A kézirat lezárva: 2014. július 31.

Kiadja az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont
Felelős kiadó: Fodor Pál
Nyomdai előkészítés:
MTA BTK Történettudományi Intézet
tudományos információs témacsoport
Vezető: Kovács Éva
Borító és tipográfia: Böhm Gergely
Tördelés: Horváth Imre, Palovicsné Tihanyi Éva
Nyomdai munka: Prime Rate Kft.
Felelős vezető: dr. Tomcsányi Péter